

## Spis treści

|                                                                                                                                         |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Wprowadzenie . . . . .                                                                                                                  | 7   |
| 1. Metody badań . . . . .                                                                                                               | 13  |
| 2. Przegląd badań . . . . .                                                                                                             | 27  |
| 3. Obszar badań . . . . .                                                                                                               | 35  |
| 3.1. Położenie geograficzne . . . . .                                                                                                   | 36  |
| 3.2. Budowa geologiczna . . . . .                                                                                                       | 38  |
| 3.3. Rzeźba terenu . . . . .                                                                                                            | 40  |
| 3.4. Warunki klimatyczne . . . . .                                                                                                      | 43  |
| 3.5. Stosunki wodne . . . . .                                                                                                           | 46  |
| 3.5.1. Wody powierzchniowe . . . . .                                                                                                    | 47  |
| 3.5.2. Wody podziemne . . . . .                                                                                                         | 53  |
| 3.6. Gleby . . . . .                                                                                                                    | 55  |
| 3.7. Szata roślinna . . . . .                                                                                                           | 57  |
| 3.8. Fauna . . . . .                                                                                                                    | 60  |
| 3.9. Ochrona przyrody . . . . .                                                                                                         | 62  |
| 3.10. Dolina Odry jako korytarz ekologiczny . . . . .                                                                                   | 65  |
| 4. Dolina Odry w archiwalnych materiałach kartograficznych . . . . .                                                                    | 69  |
| 5. Rys historyczny zagospodarowania rzeki Odry i jej doliny . . . . .                                                                   | 79  |
| 5.1. Zagospodarowanie do końca XIX wieku . . . . .                                                                                      | 79  |
| 5.2. Struktura krajobrazu opolskiego odcinka doliny Odry w XIX wieku<br>na podstawie archiwalnych materiałów kartograficznych . . . . . | 88  |
| 6. Ocena antropogenicznych przemian krajobrazu doliny Odry<br>w XX wieku . . . . .                                                      | 95  |
| 6.1. Struktura krajobrazu doliny Odry na początku XX wieku . . . . .                                                                    | 96  |
| 6.2. Struktura przestrzenna krajobrazu doliny Odry<br>na początku XX wieku w ujęciu mozaiki pól . . . . .                               | 101 |
| 6.3. Struktura krajobrazu doliny Odry w końcu XX wieku . . . . .                                                                        | 115 |
| 6.4. Struktura przestrzenna krajobrazu doliny Odry w końcu XX wieku<br>w ujęciu mozaiki pól . . . . .                                   | 121 |
| 6.5. Analiza struktury użytkowania gruntów opolskiego odcinka<br>doliny Odry na podstawie CORINE-Land Cover . . . . .                   | 132 |

|                                                                                                                              |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 6.6. Zmiany struktury krajobrazu w XX wieku . . . . .                                                                        | 133 |
| 6.7. Zmiany w strukturze lasów, zadrzewień i zakrzaczeń . . . . .                                                            | 154 |
| 6.8. Zmiany w strukturze użytków zielonych . . . . .                                                                         | 155 |
| 6.9. Zmiany w strukturze gruntów orných . . . . .                                                                            | 156 |
| 6.10. Zmiany w strukturze sieci osadniczej, sieci komunikacyjnej<br>i przemysłu . . . . .                                    | 157 |
| 6.11. Zmiany w strukturze sieci hydrograficznej . . . . .                                                                    | 159 |
| 6.12. Rozkład antropopresji . . . . .                                                                                        | 161 |
| 6.13. Optymalizacja systemu zagospodarowania przestrzennego<br>doliny Odry w świetle tendencji do zmian krajobrazu . . . . . | 165 |
| 7. Podsumowanie i wnioski . . . . .                                                                                          | 169 |
| Załączniki. . . . .                                                                                                          | 175 |
| Literatura . . . . .                                                                                                         | 183 |
| SUMMARY . . . . .                                                                                                            | 201 |